

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXX. An Christus meruerit eßè Caput Ecclesiae, & Iudex vniuersorum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

imperium, quod à Patre Christus accepit, & sub id tempus Deus caput Christi esse desinet.

AUTOR. Horribile; quot hæresibus quamque immanibus illa blasphemii scateant! Ut ad crisin & examen vocare singula non sit operæ. Suapte se monstrositate confodiunt, Solum ego pauca reponam orthodoxa.

Dextera Dei. 1. Dicitur *Beatitudo*, iuxta Psal. 15. *Declarationes in dextera tua usque in finem.* Hic sedet, id est, habitat, ait Aug. l. 1 de Symb. c. 4. 2. Dicitur & *iudiciari Potestas*, qua Patri conregnat Christus venturus iudicare. Vide S. Th. 3. q. 58. 3. Dicitur & *Gloria Diuinitatis*. Quæ tria Christo conueniunt quæ Deo Homini trifariam: Quæ Deo; in *AEQUALITATE Patris*: Quæ Homini; in *Beatitate* præ cunctis creaturis: Quæ Christo, vni Personæ in duabus naturis; in *AEQUALITATE Honoris*; quatenus Filius Dei cum assumpta natura sit eodem venerandus honore, non duplici. Atque tribus his modis sedere ad dexteram Patris, proprium solius est Christi, Hebr. 2. *Ad quem enim Angelorum dixit aliquando; Sede à dexteris meis?* Hoc est dare Deo, quæ Dei; Homini, quæ hominis sunt; Christo, quæ Christi.

Deificatores autem Humanitatis in Christo refutauimus *suprà à quest. 27* Seruatâ igitur trimembri distinctione dicâ, facile fuerit enarrata hæreticorum fabulamenta diluere. Cæterum plura in meo *Antichristo. p. 1. q. 19.*

QVÆSTIO LXX.

An Christus meruerit esse Caput Ecclesie, & Iudex vniuersorum?

LUTHERO-CALVINISTAS Christum dicere se. leratorum sceleratissimam pec-

catorum, liquet *suprà q. 17.* Inique ipso humana redemptionis opere pluribus obnoxium culpis succubuisse, *quest. 32.* Inprimis verò graves Animæ ipsius defectus eidem int- uenisse, *quest. 44.* Adeoque funditus etiam desperasse, *quest. 46.* cum fidei perdita iactura, *quest. 47.* Ac pro merito pœnas iustas inferorum expendisse: *quest. 50. 51. 52. 58.* Hisque de causis nihil sibi quicquam commertuisse, *quest. 59.*

Hæc, inquam, Luthero-caluinistas affirmata iactare locis adlegatis, fecimus manifestum. Quare quæstionem præsentem ab eisdem non nisi cum sibilis ac sannis excipi, nemini mirandum accidet.

1. **CALVINUS**, vt inimicorum Christi facile inimicissimus est; ita & subannatorum eius maledicentissimus, nefandissimeque blasphemus, sic ait Instit. l. 2. c. 17. §. 6. Et in Phil. 2. v. 9. *Qui Christum per merita consecutum autumant, 1. Vt Iudex sit mundi, 2. Caput Angelorum, 2. Et Summum obtineat Imperium; Temerarij sunt.*

SVADET istis. 1. *Quid opus fuit descendere unicum Filium Dei, vt sibi acquireret aliquid noui?* 2. *Quia pro nobis laborauit usque ad mortem.* Rom. 8. *Pro nobis tradidit illum.* Isa. 9. *Natus est nobis.* Ioan. 17. *Pro eis ego sanctifico me.* 3. *Quia frigeret illa commendatio amoris.* Rom. 5. *Quod Christus pro inimicis mortem subierit.* 4. *Quibus meritis ass. qui potuit Homo, vt ellet Iudex, Caputque omnis creaturæ, & resideret in coelestas illa, cuius millesimam partem nec Angeli attingunt?*

AUTOR RESPONDEO AD I. Qui descendit Deus, sibi mereri habuit nihil: at qui incarnatus Homo factus est, ei inter resurrectionem multa defuerunt. Nam & gloria corporis non sequitur absolute ad gloriam animæ, sed ad congruentiam meritorum; quia acquiritur per actus animæ exercitos in corpore.

AD II. *Pro nobis quidem, sed non Tantum.*

AD

AD III. Charitas eius passî nil impedit meritum proprium Corpori Christi accrescens. Nec sui omnino fuit oblitus Christus, vt ait Calvinus: alioquin non orasset, Ioan. 17. *Clarifica me Pater claritate, quam habuit apud te.*

AD IV. Christus, ait August. libr. de predest. c. 15. non meruit sibi Vnionem hypostaticam; nec vt in eo resideret ea Maiestas: meruit tamen esse Iudex & Caput omnium; quod minus est, quam Reconciliatio mundi; atqui hanc mereri potuit: ergo magis & illa. Vnde si, qui id credunt ac asserunt, temerarii sunt; omnino tenerarius erit Christus, Spiritus Sanctus, temerarii Euangelistæ, omnique S. Patrum Antiquitas, & Ecclesia Dei. Vide in meo *Antichristo part. 1. quest. 19. & 20.*

I. IUDICIARIA POTESTAS est propria Christi. Quæ enim ad hanc tria requiruntur, insunt Christo perfectissime: vt Potestas coercendi subditos; Zelus iustitiæ; & Sapientia. D. Tho. 3. quest. 59. a. 1.

Et verò Christi est, vt quâ Homo in homines iudicium exercent. 1. Ob adefinitatem: Vnde Heb. 4. *Non habemus Pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris, tentatum per omnia. &c. Adeamus ergo cum fiducia ad Thronum gratiæ eius.* 2. Corpora mortuorum Deus suscitabit per Filium ad iudicium, quâ Hominem; animas per eundem, quâ Deum; reddet corporibus: ideo & eorundem Iudex erit. 3. Quia, ait August. serm. 64. de Verb. Dom. *Rectum erat, vt iudicandi viderent Dominum Iudicem; in forma serui; boni & mali: in forma Dei, soli boni.*

Ea igitur Potestas conuenit Christo, Tum ob Diuinam personam, ob Capitis dignitatem, & Gratia plenitudinem; Tum verò etiam ex merito. Vnde August. ibidem. *Sedebit Iudex, qui stetit sub Iudice: damnabit verò reos, qui falso factus est reus.* Liquet de Iudice: Porro de Capite.

II. CAPVT ECCLESIAE est Christus. 1. Ob ordinem; quo, quanto est altior in gratia, tanto & propinquior Deo. Quæ causa etiam, Rom. 8. *Quos præsciuit, hos & prædestinavit conformes fieri imaginis Filij sui: vt sit ipse Primogenitus in multis fratribus.* 2. Ob perfectionem gratiarum plenam. 3. Ob virtutem infundendi gratiam in membra influentem. Cùm autem Humanitas tota Christi influat in animas & corpora; idcirco vtrorumque Caput est: Et hoc inter vniuersum genus humanum. Quia 1. Tim. 4. *Est Saluator omnium hominum, maxime infidelium.* 1. Ioan. 2. *Ipse est propitiatio pro peccatis nostris. &c. Sed etiam pro totius mundi.* Vide D. Thom. 3. quest. 8.

ANGELORVM verò Caput est Christus quia illi vnum Corpus mysticum sunt cum militante Ecclesia. Vtrorumque autem vnus solus Christus vnicum propriumque Caput est, vt præter eum alius esse nequeat. De summo Christi Dominio actum alibi; agereturque loco proprio.

II. CALVINVS de Iudice Laciniam affuens dicit in Luc. c. 24. v. 39. *Plagis adhuc eum Confossum imaginari, cum adueniet mundi Iudex, stultum & anile est delirium.*

AUTOR. I. Detestantur hunc turpissimum Caluini errorem eiusdem discipuli, vt Cōradus Pelicanus in Ioan. c. 20.

Ro-

Rodolphus Gualtherus fol. 175. in Ioan. Ministri ambo Tigrurini.

2. Ven. Beda in Lucam Comment. c. 97. *Vulnerum cicatrices non seruauit, quod sanare non posset; sed ut perpetuo triumphum victoriae sua circumferret.*

3. S. August. putat eas non hiasse rupta carne; sed ut signa mansisse. At melior, communiorque sententia est contraria: ut in quarum hiatus intulerit digitos S. Thomas. Ioan. 20. Vide meum Nucleum concionum Dom. in Albis pars. 4. & 5.

4. De S. Martyrum plagis ita S. Aug. lib. 22. Ciuit. c. 20. *Fortasse videbimus, Non enim deformitas in eis, sed dignitas erit; & quadam, quamuis in corpore, non corporis, sed virtutis pulchritudo, fulgebit. &c. Non sunt appellanda corporis vitia sed Virtutis indicia.* Hinc per maius aestima de Christo. &c.

III. CALVINVS alteram annectit notam: sed suam. Quod Apostolos & sanctos fore cum Christo Iudices asseramus; ac ob eam in cætesis, causam ipsos *δὲ λαβίνας* adoremus; hoc ei bilem in nasum ciet, ut in Ioan. cap. 8. v. 53. dicat: *Illustrauit Deus nomen suum per Apostolos & Martyres: Papiſta idola ex iis sibi conſingunt, quæ DEI locum occupent. &c. Quantulum enim restat Deo, vel Christo; si habeant Sancti, quod illis prodige largiuntur Papiſta? Proinde sciendum est, confundi totius regni Dei ordinem, nisi longè infra Christum succedant Apostoli & quicquid est Sanctorum; ut solus Ipse emineat. &c. Dupliciter peccant: Quod in doctrina Sanctos præferunt Christo: Deinde, quod illos vestiente Christi spoliis, eum proprie sua virtute exciniant.*

Sed singulatim de iudiciario Sanctorum honore dissentiant hæretici, apud Maldonatum in Ioan. c. 8. v. 53. 1. Forte Iudices Apostolos; non per Comparationem; sicut Niniuitæ & Regina Austri: sed uti latæ sen-

tentiæ præcones. Deinde, non ut Iudices, sed ut Consiliarios & Assessores.

AVTOR. I. Calvinus declamatorum agit, non Doctorem: quin Calumniatorem; mentiens honore Christum spoliari, ac Sanctos præ ipso coornari. &c. 2. Cæteri nugatores sunt: Quasi verò sit Consiliariis opus Christo. Vide in meo Nucleo Concionum de Iudicio, Conc. 4. par. 3. Et D. Tho. &c.

Q V Æ S T I O LXXI.

*Quale Iudicium Christus exercebit
Luthero caluinistis?*

Diligenter congeſſit accuratè doctus Quir. Cnoglerus, quæ huc facere videntur. Reddam ex ipſo; non tam ut refutem, quam ut ad proprium reſerua- ta locum reiiciam: cenſeam tamen tribus.

1. LUTHERANI, Vbi quæſtiones apud B. zã in reſpon- ſua ad Acta Mom. elp. Colloq. tal. s. ex Bergensi lupâ dedecunt abortus. *An iudicium Chriſtus non reuertetur? Nec enim poteſt ex loco in locum reuerti, qui omnem locum occupat. Vel ſi reuertetur, non reuertetur verò, ſed apparen- ter tantum, hoc eſt, ex inuiſibili euadet viſibilis.*

2. LUTHERVS l. de Conciliis p. 2. iudici affi- ſores ex orco euocatos assignat Chriſto dicens: *Eurychus & Neſtorius (Archihæretici) Ss. Cyrillum & Leonem condemnabunt.*

DE INIVSTO CHRISTI IUDICIO, 1. Lu- thers in lib. de ſeruo arbit. contra Eratum. *In i- gnos coronabit, indignos puniet: immeritos ſaluabit, im- meritos damnabit.*

2. BRENTIVS in explic. Catecheſ. Wittenb. anni 1552. pag. 214. 215. *Iudicij ſententiam non pronuntiabit ſecundum Decalogum.*

3. Cauſam ſibi promere videntur Miniſtri Lubecen- ſes, Hamburgenſes, Lunæburg: & Magdeburgenſes in reſponſo ad literas Illyrici & Galli: *Omnes enim qui circa Moſen, id eſt, Decem præcepta verſantur, ad abo- lum pertinent. Addunt Antinomi apud Confeſſores Man- ſeldenſes fol. 91. 92. *Legē ſtante, Chriſtum pe- rire oportet.**

4. Symbolam adiicit ſuam Nicolaus Amſdorſus i- ſtam: *Nec ſecundum merita iudicabit, (ſcilicet quic- quid ipſe dicat Matth. 26.) ſed ſecundum Fidem. Nam bona opera pernicioſa erunt ad ſalutem.*